

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

5 juli 2016

Agendapunt

Onderwerp

Vaststellen Waterketenplan 2017-2021 en Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021

Portefeuillehouder(s)

wethouder P.H.G. Verlinden

Inhoudelijk voorstel

Landelijk worden steeds hogere eisen en wettelijke verplichtingen opgelegd aan de waterbeheerder. Om aan die eisen en verplichtingen te voldoen werkt de gemeente Leudal op het gebied van de zorg voor de waterketen al enkele jaren samen in het samenwerkingsverband Limburgse Peelen. Deze samenwerking bestaat uit de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Peel en Maas en Weert, de waterschappen Peel en Maasvallei en Roer en Overmaas, Waterschapsbedrijf Limburg en Waterleidingmaatschappij Limburg.

De Limburgse Peelen hebben gezamenlijk een Waterketenplan (WKP, een beleidsplan voor alle waterketenpartners) en 8 afzonderlijke Gemeentelijke Rioleringsplannen (GRP, voor de lokale keuzes) opgesteld. De samenhang van deze twee plannen wordt in onderstaande figuur weergegeven;

Het WKP verbindt de waterketenpartners door onder andere gezamenlijk onderzoeken uit te voeren en zoveel mogelijk van elkaars kennis en kunde gebruik te maken. In het GRP maken we als gemeente onze eigen lokale keuzes en stemmen we de rioolheffing af op het areaal wat wij in Leudal hebben.

Waterketenplan Limburgse Peelen 2017-2021

In het WKP 2017-2021 spreken de waterketenpartners met elkaar af welke uitgangspunten we proberen te uniformeren en welke ambities we nastreven en welke acties we samen oppakken om in de planperiode uit te voeren. In dit WKP gaan we de volgende acties gezamenlijk oppakken;

1. *Klimaatadaptatie.*

Dit houdt in dat we samen gaan onderzoeken hoe we voldoende plek voor water krijgen en kunnen borgen als gevolg van het veranderende klimaat.

2. *Gegevensbeheer, meten en monitoren en berekenen.*

De meeste riolering is onzichtbaar. Goed gegevensbeheer is noodzakelijk om grip te houden op het areaal en onmisbaar om afwegingen over eventuele aanpassingen te kunnen maken. Uiteindelijk kunnen we aan de hand van metingen valideren of het stelsel werkt zoals we bedoeld hebben. We werken samen om het gegevensbeheer zo goed mogelijk in orde te krijgen en naar de toekomst toe te borgen.

3. *Overige aandachtspunten.*

Dit betreft onderdelen van de waterketen die niet als speerpunt benoemd zijn, maar wel van invloed zijn op onze zorgplicht. Zo zal bijvoorbeeld de nieuwe omgevingswet van invloed zijn op het waterketenbeleid. Ook kijken we naar eventuele samenwerking bij het operationeel beheer van onze riolering.

Naast de speerpunten spreken we in het WKP ook een aantal ambities uit die we gezamenlijk willen vastleggen. Met het vaststellen van het WKP geeft de gemeente Leudal ook de richting aan voor de waterketenzorg de komende jaren. In het WKP staan de volgende ambities (samengevat);

1. Samenhang in de waterketen is het vertrekpunt voor samenwerking. Gemeenten, waterschap en WML zijn gelijkwaardige partner. Inbreng van burgers en bedrijven is van belang, ook is een goede samenwerking met Provincie en Rijkswaterstaat nodig. Samenwerking heeft kostenbesparing tot doel, en moet leiden tot verhoogde kwaliteit en verminderde kwetsbaarheid.
2. Het is niet mogelijk om de onderwerpen water, riolering, watersysteem, leefomgeving en ruimtelijke ordening los van elkaar te zien. Ingrepen in het ene systeem zullen effect hebben in de andere systemen. Grote keuzes die worden gemaakt worden daarom overlegd en afgestemd met de belangrijkste betrokkenen.
3. Betrokken partners delen elkaars kennis en kunde, wat uiteindelijk leidt tot een meer gespecialiseerd en minder kwetsbaar personeelsbestand voor de gehele Limburgse Peelen. Dit geldt ook voor operationele taken.
4. Uitgaande van de steeds nauwere samenwerking, wordt door betrokken partijen besloten dat de financiële uitgangspunten van de gemeenten zoveel mogelijk gelijk moeten zijn, wat overigens niet betekent dat elke gemeente ook een gelijke heffing krijgt.
5. Om de beschikking te hebben over voldoende en veilig drinkwater, beschermen we de bronnen voor ons drinkwater: het oppervlaktewater en het grondwater in de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.
6. Door betrokken partijen wordt afvalwater beschouwd als een potentiële bron van water, energie en grondstoffen, ons beleid wordt hierop afgestemd. Innovatie is nodig om het maximale uit ons afvalwater te halen. We gaan werken aan het klimaatneutraal maken van onze waterketen.
7. Betrokken partijen zijn het erover eens dat negatieve effecten van afvalwater niet worden afgewenteld. We nemen hierin ieder onze verantwoordelijkheid en geven gezamenlijk invulling aan het ambitiesdocument 'Van helder naar schoon water'.
8. We ondersteunen waar nuttig en doelmatig initiatieven om afvalwater op kleine schaal te zuiveren, als bestrijding bij de bron (bijvoorbeeld bij een ziekenhuis) en om water in ons gebied te houden.
9. Burgers en bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid voor het hemelwater dat op eigen terrein valt, de gemeente voor het hemelwater op openbaar gebied. De gevolgen van klimaatverandering (overlast en droogte) vangen we op door robuuste systemen aan te leggen, waarbij zowel ondergronds als bovengronds meer ruimte wordt gemaakt voor water. Burgers en bedrijven doen dat, als dat redelijkerwijs mogelijk is, óók op eigen terrein.
10. Het zo natuurlijk mogelijk beheren van grondwater is een gezamenlijke uitdaging. Burgers en bedrijven hebben in eerste instantie de verantwoordelijkheid voor hun eigen perceel en bebouwing.
11. Gemeenten en waterschap zijn van elkaar afhankelijk om voldoende oppervlaktewater van goede kwaliteit te hebben, zowel binnen als buiten bebouwd gebied. Dit bereiken we door doelmatig beheer van zowel het water en de waterbodem als door het beperken van ongewenste lozingen op het oppervlaktewater zoals riooloverstortingen.

Gemeentelijk Rioleringsplan Leudal 2017-2021.

In het GRP vertalen we de gezamenlijke ambities en speerpunten van het WKP naar de lokale situatie van Leudal. We geven aan waar we milieumaatregelen moeten nemen om de invloed van riooloverstorten op oppervlaktewater zo veel mogelijk te beperken. We vertellen wat we nu "in de grond" hebben liggen en hoe we denken dat het systeem functioneert.

We kijken in ons GRP af van de vervangingsstrategie die de Limburgse Peelen hanteert. Uit rioolinspecties blijkt dat onze riolering in het algemeen in goede staat is. Omdat de riolering uiteindelijk wel vervangen moet worden, schuiven we vervangingsinvesteringen deels door naar de toekomst. We houden er wel rekening mee in de meerjarenplanning, maar constateren dat onze lokale situatie aanleiding geeft om de komende jaren met een lager vervangingsbudget toch een goed rioolbeheer uit te kunnen voeren. Datzelfde geldt voor de levensduur van onze pompen en gemalen. In de praktijk blijkt dat door onze inspanning om pompen en gemalen zo efficiënt mogelijk te laten functioneren, de levensduur naar boven bijgesteld kan worden.

Financiële paragraaf

De kosten voor de waterketenzorg in de gemeente Leudal worden vermeld in het GRP 2017-2021. In het GRP wordt een doorkijk gemaakt voor de komende 80 jaar, omdat binnen die 80 jaar alle voorzieningen minimaal 1 keer vervangen zijn. Belangrijkste doelstelling is om de kosten voor de rioleringszorg "minder meer" te laten stijgen dan voorzien was in 2010 (Bestuursakkoord Water). In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van het kostendekkend rioolheffingstarief weergegeven van de GRP-en in Leudal.

GRP	Tarief prijspeil 2016	
GRP 2008-2012	€ 330,-	<i>Op basis van werkelijk inflatiepercentage</i>
GRP 2013-2016	€ 323,-	<i>Op basis van werkelijk inflatiepercentage</i>
GRP 2017-2021	€ 278,-	

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het kostendekkend tarief in het voorliggende GRP circa 16% lager is dan het beoogde kostendekkend tarief in 2010. Dit is deels toe te wijzen aan een groter aantal heffingseenheden, maar in hoofdzaak aan behaalde besparingen in de uitgaven voor de rioleringszorg.

In het Meerjarig Investerings Programma 2017-2020 dienen de volgende investeringen uit het voorliggende GRP opgenomen te worden;

Jaar	Investering riolering	Investering drukriolering	Milieumaatregelen
2017	€ 933.800,-	€ 213.150,-	€ 1.187.550,-
2018	€ 947.807,-	€ 216.347,-	-
2019	€ 962.024,-	€ 219.592,-	€ 142.212,-
2020	€ 976.454,-	€ 222.886,-	€ 237.745,-

Alle bedragen prijspeil 2016, exclusief btw en inclusief 1,5% inflatiecorrectie per jaar.

Om te komen tot het kostendekkend tarief worden verschillende scenario's voorgesteld in het GRP. De stijgingsscenario's zijn afhankelijk van de omvang van de bestemmingsvoorziening. De grootte van deze voorziening bepaalt of vasthouden aan het huidige rioolheffingstarief mogelijk is. Op basis van de omvang van de bestemmingsvoorziening zijn 3 scenario's voor de tarief-ontwikkeling uitgewerkt.

Scenario A - Geleidelijke stijging. Tarief stijgt met 5% per jaar tot het langjarig kostendekkend tarief is bereikt;

Scenario B - Snelle stijging. Tarief stijgt met 10% per jaar tot het langjarig kostendekkend tarief is bereikt;

Scenario C - Toewerken naar stijging. Zo lang mogelijk gelijkblijvend.

In tabelvorm zien de tarieven behorende bij de scenario's er dan als volgt uit;

	Scenario A	Scenario B	Scenario C
2017	€ 269,80	€ 282,32	€ 263,04
2018	€ 286,64	€ 286,56	€ 286,69
2019	€ 290,94	€ 290,86	€ 290,99
2020	€ 295,30	€ 295,22	€ 295,36
2021	€ 299,73	€ 299,65	€ 299,79

Tarieven op basis van prijspeil 2016 en inclusief inflatiepercentage (1,5% per jaar)

Voorgesteld wordt te kiezen voor scenario A, om te voorkomen dat de bestemmingsvoorziening vrijwel geheel wordt uitgeput (scenario C) en toch te zorgen voor een geleidelijke stijging van het rioolrechtstarief (in tegenstelling tot scenario B).

In de programmabegroting 2016-2019 zijn inkomsten geraamd via de rioolheffing. Deze inkomsten zijn gebaseerd op het GRP 2013-2016 en dienen aangepast te worden aan het voorliggende GRP 2017-2021.

Concreet betekent dat voor scenario A dat de inkomsten vanuit de rioolheffing ten opzichte van de programmabegroting 2016-2019 gaan dalen, door lagere totale kosten voor de waterketenzorg in de gemeente Leudal. De rioolheffing hoeft in de periode 2017-2021 namelijk minder te stijgen dan in het voorgaande GRP 2013-2016 was aangenomen.

Communicatieparagraaf

Na vaststelling van het Waterketenplan 2017-2021 en het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021, zal deze vaststelling gepubliceerd worden op de website en in de daarvoor noodzakelijke (week)bladen.

Bijlage(n)

- Gemeentelijk Rioleringsplan Leudal 2017-2021
- Waterketenplan Limburgse Peelen 2017-2021
- Raadsbesluit
- Getekend B&W advies

Heythuysen, 10 mei 2016

HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE LEUDAL

De secretaris,

De burgemeester,

D.J.E. Noppers

A.H.M. Verhoeven MPM